

"ותקח הצעיף ותתכס" (כד, סה)

"צעיף" ר"ת 'עמך ישראל צריכים פרנסה' אומרת התורה "ותקח הצעיף" אחד שצריך פרנסה, העצה לזה היא "ותתכס" – להתלבש בצניעות.

אחד מאדמו"רי בעלזא

אנקודל'ה

"ויהי כאשר כילו הגמלים לשתות, ויקח האיש נזם

זהב" (כד, כב)

מה התורה רוצה להגיד לנו בזה שהיא חיכתה עד אשר כילו הגמלים לשתות, אלא ישנם אנשים שעושים חסד עם השני, אך מתחילים את החסד ולא באמת דואדים לראות האם הושלם החסד ומילא את חסרונו של הנצרך, אבל פה רבקה לא נתנה מים ועזבה, אלא היא חיכתה עד אשר ראתה שהגמלים באמת סיימו לשתות כל צרכם ומזה נלמד איך באמת צריכים להתנהג כשעושים חסד עם השני.

ספרים

"וישקול אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר" (כג, טז)

בעל יסוד העבודה מסלונים ישב פעם עם חסידיו ואמר: "ראו נא את ראש אמתנו אברהם אבינו, שהורה לנו מהי הדרך הנכונה. כאשר עסק אברהם בענייני ממון, לא דקדק עם עפרון ולא נכנס לחשבון אם המערה שווה סכום כה גדול, אלא נתן לו ארבע מאות שקל כסף, אולם כאשר הגיע לעניין מצוה, כאשר בקש מעבדו אליעזר לחפש אשה ליצחק, השביע אותו בשבועות ותנאים מדויקים. כמה סכלים הם אפוא בני האדם שנוהגים להיפך, בענייני ממון מחשבים ומדקדקים, ומזלזלים בתורה ומצותיה".

יסוד העבודה (סלונים)

"גר ותושב אנכי עמכם" (כג, ד)

אומר האור החיים הק' שאברהם אבינו היה צדיק וידע כי העולם הזה אינו אלא כפרוזדור ולכן התחיל בזה שהור "גר" – אברהם התכוון להגיד שהוא גר בעולם הזה, וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום 'גר אנכי בארץ', ורק אחר כך אמר לבני חת כי הוא תושב עמם.

האור החיים הק'

"ותמת שרה... ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה" (כג,

ב)

לכאורה, היה צריך להיות כתוב "לספוד לה", כי הרי ברור שמדובר בשרה שהרי כתוב בתחילת הפסוק "ותמת שרה" ולמה התורה מדגישה את השם שלה? הנודע ביהודה מתרץ כך: את שרה, היו רגילים לשבח ולהספיד כ"אשת אברהם" בלבד, דהיינו, הדגישו את מעלות אברהם ושיבחו את שרה כ"אשתו שלי". בא אברהם, והספיד את שרה כשהוא מדגיש את אישיותה ומעלותיה שלה, כאישיות בפני עצמה. ולכך רומז הפסוק בכותבו "לספוד לשרה", לומר שההספד היה על שרה כ"שרה" ולא רק כ"אשת אברהם".

הנודע ביהודה

"ויאמרו, מה' יצא הדבר" (כד, נ)

לכאורה מה פשרה של האמונה העזה שתקפה פתאום שני "צדיקים" כלבן ובתואל, עד שהכריזו שניהם בהתרגשות "מה' יצא הדבר"? והרי כל אחד אחר היה דורש הוכחות שתיאורי הניסים של אליעזר אכן נכונים. אלא מתרצים בדרך הלצה שלבן ובתואל הבינו שהגיעה העת לשלם דמי שדכנות לאליעזר, ועל כן אמרו שניהם בהתלהבות "מה' יצא הדבר", חלקו של אליעזר בשידוך הוא מזערי בלבד, כי הניסים הגלויים מראים שהקב"ה הוא שהוביל שידוך זה...

ספרים

"ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים" (כד, סג)

מפרש ה"דברי ישראל" כך "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב" – יצחק הלך להתפלל על חשכת הגלות – לפנות ערב, ובגלות הרי אין לנו את הקורבנות שמכפרים על העוונות 'וישא עיניו וירא גמלים באים' יצחק ראה שהגמילות חסדים זה מה שמכפר במקום הקורבנות.

דברי ישראל

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

מה הכוונה "בכל"? אנו אומרים כל יום בברכת המזון "דורשי ה' לא יחסרו כל טוב", מה הכוונה שהם לא יחסרו כל טוב? אלא עונה ר' יעקב מסדיגורא שכך צריך לקרוא את הפסוק "דורשי ה' לא יחסרו", - ואתה יודע למה לא יחסרו, משום שהם חיים בידיעה ש"כל טוב" – שכל מה שה' עושה היא לטובתם, וכך גם אנו צריכים לזכור שכל מה שהשם עושה הוא לטובתנו, וזה גם הברכה שבירך הקב"ה את אברהם אבינו "בכל" – שיראה את הטוב בכל דבר.

ר' יעקב מסדיגורא

אזיס ווארט

"ויהי כאשר כילו הגמלים לשתות, ויקח האיש נזם

זהב" (כד, כב)

מהפסוק עולה, שאליעזר נתן את המתנות לרבקה ונכנס לשידוך רק "כאשר כילו הגמלים לשתות". ולכאורה מה הצורך בהמתנה זו, הרי רבקה עמדה ב"מבחן" שהציב אליעזר כבר ברגע שנתנה לו ולגמליו לשתות, ולמה הוא חיכה עד "כאשר כילו הגמלים לשתות"? משיב על כך הספורנו – שאליעזר חיכה לראות, האם לאחר שתסתיים השקייית הגמלים, תבקש רבקה שכר עבור פעולותיה. ורק כשהסתיימה ההשקיה ולא ביקשה דבר, התברר שכל פעולותיה היו ממניע של חסד ולא מניע של שכר ולכן חיכה עד אז.

ספורנו

"ויבוא אברהם לספד לשרה ולבכתה" (כג, ב)

אומר רש"י: וכמעט שלא נשחט פרח נשמתה ממנה ומתה. לכאורה את המדרש הזה היה רש"י צריך להביא על המילים "ותמת שרה"? ולמה רש"י אמר זאת על המילים "לספד לשרה"? אלא מחדש רבי שלמה קלוגר ששרה לא נפטרה מהפחד שאולי ימות יצחק, אלא שרה שידעה כי אברהם הולך בציוויו של הקב"ה לשחוט את בנם, חששה שלא יעמדו בניסיון הקשה. כאשר בישרו לה שאברהם ויצחק חוזרים בריאים ושלמים, פרח נשמתה, כי חשבה שלא עמדו בניסיון. שבח גדול זה באמונת שרה בהקב"ה היה ההספד של אברהם כשהספיד את שרה אשתו, ושיבח אותה על גודל אמונתה, ועל שכל כך חרדה שלא עמדו בניסיון, ולכן פרח נשמתה, וזאת הסיבה שרש"י מביא זאת על המילים "לספד לשרה", כי זה היה גוף ההספד.

ר' שלמה קלוגר

אומר רש"י שהייתה לו קפיצת הדרך, שהיום יצא והיום בא. לכאורה אולי לבן ובתואל לא יאמינו לו שהייתה לו קפיצת הדרך, מאיפה היה לו ראייה לזה? מתרץ חנוכת התורה, שעל הפסוק 'ויתן לו את כל אשר לוי' פירש רש"י 'שטר מתנה הראה להם'. לפי זה אפשר לתרץ, שהוא הראה להם שהשטר מתנה נכתב באותו היום".

חנוכת התורה

"ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב" (כד, סג)

אברהם תקן תפלת שחרית... יצחק תקן תפלת מנחה – שנאמר 'ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב', ואין שיחה אלא תפלה... יעקב תקן תפלת ערבית. 'שחרית' נקראת על שם השחר, 'ערבית' – על שם הערב, ואם כך לתפלה בשעת צהרים היה צריך לקרא "צהרית", ומדוע נקראת תפלה זו 'מנחה'? אלא יצחק אבינו היה קרבן על המזבח, אך יחד עם הקרבן לא הוגשה מנחה, לכן עמד ותקן תפלה זו שתהא מנחה לעולתו ולכן נקרא "מנחה".

ספר החיים

"טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת" (כד, טו)

רבינו האור החיים הקדוש מדייק בלשון הפסוק 'והנה רבקה יוצאת' שמהשמים סיבבו שרבקה תצא בדיוק באותו רגע שאליעזר הגיע, ולא רגע קודם ולא רגע אחר כך, כדי שלא יפגוש באשה אחרת. ולכן נאמר 'רבקה יוצאתי' ולא 'רבקה יצאה' – כי היציאה לא הייתה מרצונה, אלא מן השמים סיבבו וגרמו לה לצאת דווקא באותה שניה. ומכאן אנו לומדים שכל תהליך של שידוך יהיה בדיוק בזמן, ואינו מתעכב.

האור החיים הק'

"ויבא אברהם לספד לשרה" (כג, ב)

אפשר לפרש בדרך צחות, לפעמים בהספדים, נשמעים דברים על הנפטר שלא שייכים אליו כלל, עד כדי כך, שכשאדם מגיע להלוויית חבירו שהוא מכיר, מוצא את עצמו תוהה האם לא טעה והגיע להלווייה של מישהו אחר, או שמא חבירו היה צדיק נסתר. כאשר הספיד אברהם את שרה, וכל מה שאמר, עדיין ידעו כולם שזו שרה ולא היו שבחים מוגזמים, וזהו 'ויבוא אברהם לספד לשרה'.

מטה יהודה